

Je therapie: Hoelzer ALL block A (hemato)

(methotrexaat - ifosfamide - vincristine - cytarabine - etoposide)

DEZE BIJLAGE HOORT BIJ DE GIDS CHEMOTHERAPIE.

WAT IS DE SAMENSTELLING VAN DEZE THERAPIE?

De therapie bestaat uit vijf celremmende geneesmiddelen (cytostatica), namelijk: methotrexaat, ifosfamide, vincristine, cytarabine en etoposide. Dexamethason maakt ook deel uit van de therapie, maar het is een corticosteroïde en geen cytostaticum. Daarnaast kunnen er nog enkele andere geneesmiddelen voorgeschreven worden. Die dienen ter ondersteuning van de behandeling, bijvoorbeeld om de bijwerkingen te beperken.

HOE VERLOOPT DE THERAPIE?

Het onderstaande schema geeft een overzicht van het verloop van één cyclus van de therapie. Eén cyclus duurt 3 weken (21 dagen) en omvat een opname voor chemotherapie. Dag 1 is altijd de eerste dag van een nieuwe cyclus. De volgende cyclus start in principe 3 weken na dag 1, als de bloedsuitslagen en je algemene toestand het toelaten.

Generieke naam	Merksnaam	Dag							Wijze van toediening
		1	2	3	4	5	6	7-21	
Vincristine	Oncovin®	•							Infuus over 10 minuten
Ifosfamide	Holoxan®	•	•	•	•	•			Infuus over 1 uur
Methotrexaat (MTX)	Ledertrexate®	•							Infuus over 4 uur
Cytarabine	Cytosar®				••	••			Infuus over 1 uur
Etoposide	Vepesid®				•	•			Infuus over 1 uur
Dexamethason	Dexamethason®	•	•	•	•	•			Capsule via de mond
Pegfilgastrim	Neulasta®						•		Onderhuidse inspuiting

WAAR WORDT DE THERAPIE TOEGEDIEND?

Je zal de chemotherapie altijd in het ziekenhuis toegediend krijgen. Op dag 1 wordt je voor minstens 7 dagen en 6 nachten opgenomen in het ziekenhuis. Het aantal dagen dat je opgenomen wordt, is afhankelijk van jouw toestand. Mogelijk blijf je langer in het ziekenhuis. Naast de chemotherapie krijg je nog extra medicatie en vocht toegediend om te voorkomen dat de therapie je nieren en blaas aantast en om je te beschermen tegen de nadelige gevolgen van MTX. Om die reden wordt op geregelde tijdstippen de bloedspiegel van MTX gecontroleerd. De dag na de chemotherapie (24 uur erna) krijg je een onderhuidse inspuiting, namelijk Neulasta®. Door die inspuiting wordt de aanmaak van de witte bloedcellen gestimuleerd.

AANDACHTSPUNTEN BIJ DIT SCHEMA

- Ifosfamide kan klachten geven die lijken op een blaasontsteking. Het is aan te raden voldoende te drinken (1,5 tot 2 liter per dag) tijdens en na de chemotherapietoediening, zodat alle schadelijke stoffen kunnen worden uitgeplast. Om die reden krijg je ook veel vocht toegediend via het infuus. De verpleegkundige zal tijdens de behandeling nauwlettend je gewicht opvolgen. Als je te weinig plast en je te veel in gewicht toeneemt, kan het zijn dat je extra medicatie krijgt om je meer te doen plassen.
- De dag vóór de toediening van MTX tot 3 dagen na de toediening, neem je geen ontstekingswerende medicatie, geen aspirines, geen hoge dosis vitamine C of andere zuurhoudende dranken zoals cola. Die geneesmiddelen kunnen de bijwerkingen van methotrexaat beïnvloeden. Ontstekingswerende medicatie is bijvoorbeeld Brufen®, Feldene®, Indocid®, Nurofen® enzovoort. Bespreek het met je arts als je dergelijke medicatie neemt en je een alternatief nodig hebt. Andere pijnmedicatie zoals paracetamol vormt geen probleem.
- Wees voorzichtig met maagzuurremmers zoals omeprazol en pantoprazol. Bespreek het met je behandelende arts als je dergelijke medicatie neemt of regelmatig nodig hebt.
- Door mogelijke interactie met de ondersteunende medicatie, is het beter om tijdens de behandeling het gebruik van pompelmoes(sap), zure appelsienen, sterfruit, granaatappel en preparaten op basis van sint-janskruid te vermijden.
- Omwille van een verhoogd risico op mondslijmvliesontsteking door de toediening van methotrexaat, is een preventieve mondspoeling met Perio-aid® 0,12 aangewezen. Je vindt daarover meer informatie in de gids chemotherapie.

- De inname van corticosteroiden (namelijk dexamethason) kan bijwerkingen veroorzaken zoals maaglast, slaapmoeilijkheden, stemmingswisselingen en verhoogde eetlust. Toch is het belangrijk dat je die medicatie inneemt zoals het staat aangegeven of werd uitgelegd. De medicatie is immers belangrijk voor je behandeling. Bespreek die klachten met je zorgverleners.
- De behandeling met Ifosfamide kan een negatieve invloed hebben op het zenuwstelsel. Daardoor kunnen soms milde tot ernstige klachten optreden, zoals:
 - ✓ Verwardheid
 - ✓ Moeite met spreken, stappen, coördinatie en fijne bewegingen (bv. knopen sluiten)
 - ✓ Slaperigheid of sufheid
 - ✓ Waanbeelden (hallucinaties) of vreemde dromen
 - ✓ Wazig zicht
 - ✓ Epilepsieaanval
 - ✓ Verhoogde prikkelbaarheid of andere persoonlijkheidsveranderingen
 - ✓ Ongecontroleerd urineverlies, bedplassen

ENKELE RAADGEVINGEN:

- ✓ Omdat ifosfamide slaperigheid en tijdelijke gezichtsstoornissen kan veroorzaken, is het af te raden zelf de wagen te besturen of naar huis te rijden na de chemotherapie.
- ✓ Vermijd taken die concentratie vragen.
- ✓ Raadpleeg je arts of verpleegkundige als jij of je omgeving één van bovenvermelde klachten vaststellen.

NEVENWERKINGEN VOORKOMEN (zie brochure)

Bescherm jezelf tegen een aantal nevenwerkingen door:

Infecties voorkomen

Mondhygiëne en mondspoeling

Huidverzorging

Wondjes voorkomen

Rust en beweging

Voorgeschreven medicatie innemen

Voldoende drinken

Bij jouw behandeling zijn ook de volgende adviezen belangrijk om nevenwerkingen te voorkomen:

~~Hand- en voetverzorging~~

~~Koude voeding en dranken vermijden~~

~~Nagelverzorging~~

Een alternatief voorzien

MOGELIJKE NEVENWERKINGEN AANPAKKEN (zie brochure)

Een verminderd aantal witte bloedcellen
Een verminderd aantal rode bloedcellen
Een verminderd aantal bloedplaatjes

Misselijkheid en braken
Smaak- en reukveranderingen
Mondslijmvliesontsteking (bv. aften)

Ongewone vermoeidheid
Invloed op de seksualiteit en intimiteit
Gevoelens van angst, boosheid en verdriet

Bij jouw behandeling kunnen zich ook de volgende nevenwerkingen voordoen:

- Buikloop of diarree
- Verstopping
- Haarverlies
- Huidveranderingen
- ~~Handvoetsyndroom~~
- ~~Nagelveranderingen~~
- Ooglast
- ~~Oorsuizingen en verminderd gehoor~~
- ~~Grieperig gevoel~~
- Tintelingen of voos gevoel in vingertoppen en/of tenen